

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

27.12.2023 № 5

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
фахового спецкурсу
«Новий Державний стандарт базової середньої освіти.
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».
5-6 класи НУШ»**

**New State Standard of Basic Secondary Education. Integrated course
«Health, Safety and Wellbeing» 5-6 grades of New Ukrainian School**

Розроблено проектною групою у складі:

Астахова М.С., ст. викладач, к.пед.н., тренер НУШ, тренер з медіаграмотності;

Байназарова О.О., ст. викладач, магістр державного управління, менеджер освіти, тренер НУШ, т.в.о. зав.кафедри виховання й розвитку особистості;

Бандура В.В., викладач;

Волкова І.В., ст. викладач, магістр з педагогіки вищої школи, тренер НУШ;

Китиченко С.О., ст. викладач, магістр педагогіки вищої школи, тренер НУШ;

Колісник О.В., викладач, магістр з педагогіки вищої школи, регіональний тренер з питань інклюзивної освіти, тренер НУШ;

Папернова Т.В., ст. викладач, магістр педагогіки вищої школи;

Разводова Т.О., викладач, магістр з педагогіки вищої школи, тренер НУШ.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання

кафедри виховання й розвитку особистості

21.12.2022 № 4

Т.в.о. зав.каф. _____ Олена Байназарова

1.1. Загальні положення

Освітня програма фахового спецкурсу за темою «Новий Державний стандарт базової середньої освіти. Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут». 5-6 класи НУШ» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з фізичної культури.

1.2. Актуальність освітньої програми пов'язана з тим, що з 1 вересня 2022 року вчителі, які викладають навчальні предмети у 5-их класах, працюють за Державним стандартом базової середньої освіти (2020) та Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 №235. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь реалізується новим інтегрованим курсом «Здоров'я, безпека та добробут», тому є необхідність підвищення кваліфікації вчителів, для яких визначений інтегрований курс є другим (не за фахом) предметом, і вчителі мають бути підготовленими до навчання здобувачів освіти з цього предмета.

1.2. Мета й завдання

Метою фахового спецкурсу є підготовка педагогічних працівників до реалізації положень соціальної та здоров'язбережувальної галузі Державного стандарту базової середньої освіти; оновлення та розвиток професійних компетентностей педагогів щодо організації освітнього процесу в 5-6 класах на уроках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут».

Мета досягається шляхом вирішення таких завдань:

- забезпечити розвиток професійних компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти для викладання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»;
- поглибити й розширити знання вчителів закладів загальної середньої освіти з теорії і практики здоров'язбережувального навчання, що забезпечує якісні зміни в організації освітнього процесу;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей учителів закладів загальної середньої освіти;
- удосконалити вміння вчителів організовувати педагогічну діяльність на засадах сучасних підходів до навчання в НУШ в умовах дистанційного навчання та відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку.

1.3. Форма навчання – дистанційна, очно-дистанційна.

1.4. Структура освітньої програми

Модуль 1 Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності.

Модуль 2 Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності.

Модуль 3 Сучасні підходи до організації освітнього процесу.

Модуль 4 Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу.

Модуль 5 Діагностико-аналітичний.

1.5. Очікувані результати

МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- Ключових положень компетентнісного підходу в освіті, ціннісних орієнтирів реалізації мети базової середньої освіти, мети освітньої галузі;
- поняття «компетентнісний потенціал» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі; сутності наскрізних для всіх компетентностей умінь;
- компонентів, з яких складаються вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі;
- нормативно-правових основ безпеки особистості; правил безпечної поведінки здобувачів освіти та алгоритмів дій у небезпечних ситуаціях різного походження; формування навичок уникнення потенційних ризиків і небезпек;
- підходів до організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій (у тому числі дистанційного навчання);
- електронних (цифрових) ресурсів для безперервного професійного розвитку впродовж життя; правил безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.

Уміння:

- орієнтуватися в структурі загальних та конкретних результатів навчання здобувачів освіти та орієнтирах для їх оцінювання в освітній галузі;
- організовувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, забезпечувати дотримання учнями вимог безпеки життєдіяльності; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби);
- використовувати цифрові пристрої, базове програмне забезпечення; працювати з онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет;

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти.

МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сутності предметно-методичної компетентності учителя інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» як складової Професійного стандарту вчителя ЗЗСО;
- характеристик сучасних підходів до організації освітнього процесу здоров'язбережувального спрямування в Новій українській школі;
- змісту та особливостей Типової, модельних та навчальних програм;
- змісту інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» й методик його викладання;

- форм, методів, технологій навчання, виховання й розвитку учнів засобами соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі, інтегрованого курсу;
- основних завдань учасників освітнього процесу в умовах дистанційного навчання;
- поняття комунікації та спілкування, стилів спілкування;
- комунікацій різного змісту та різних рівнів в умовах дистанційного навчання.

Уміння:

- організовувати педагогічну діяльність на засадах сучасних підходів до навчання в НУШ;
- реалізовувати алгоритм створення навчальної програми на основі модельної навчальної програми інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»;
- застосовувати різні форми і методи впровадження модельної навчальної програми в освітній процес;
- реалізовувати визначені підходи до організації сучасного освітнього процесу в умовах очного, дистанційного й змішаного навчання;
- аналізувати, добирати та застосовувати компетентнісно орієнтовані завдання;
- реалізовувати особливості спілкування та завдання комунікації в умовах змішаного та дистанційного навчання;
- аналізувати інформацію, події і факти та критично їх оцінювати, формувати власну позицію, обґрунтовувати її, знаходити нові ідеї.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність застосовувати сучасні підходи до навчання в Новій українській школі;
- розвиток здатності планувати освітній процес на засадах Концепції Нової української школи.

МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сучасних підходів освіти на основі розвитку життєвих навичок; інтерактивної моделі навчання;
- особливостей реалізації різних видів навчальної діяльності в освітньому процесі;
- компетентнісного підходу до оцінювання результатів навчання учнів;
- визначальних характеристик освітнього середовища;
- правил академічної доброчесності при дистанційному навчанні;
- принципів академічної свободи вчителя;
- цифрових технологій та електронних освітніх ресурсів для навчання учнів інтегрованому курсу освітньої галузі, їх оцінювання та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу учнів у навчанні;

- вітчизняних освітніх традицій та здобутків кращих міжнародних освітніх систем.

Уміння:

- орієнтуватися в структурі загальних результатів навчання здобувачів освіти та орієнтирах для їх оцінювання в освітній галузі;
- визначати послідовність досягнення результатів навчання учнів із інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»;
- описувати зміст інтегрованого курсу та видів навчальної діяльності учнів;
- інтегрувати сучасні тенденції розвитку науки, цивілізаційних змін у зміст навчальних предметів;
- розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей; формувати готовність до їх застосування в навчальних та життєвих ситуаціях;
- застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» з біологією, психологією, валеологією, теорією та методикою фізичного виховання, безпекою життєдіяльності тощо;
- добирати традиційні та інноваційні методики навчання;
- використовувати безпечне освітнє цифрове середовище для організації та управління освітнім процесом, організації групової взаємодії, зворотного зв'язку.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;
- створення кейсів з інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» з метою підвищення якості викладання та навчання;
- планування освітньої діяльності, самостійної розробки дидактичних матеріалів;
- формування умов досягнення успішного результату практичної діяльності, виховання ціннісного ставлення до особистісних здобутків навчання.

МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- вікових, індивідуально-психологічних та індивідуально-типологічних особливостей учнів підліткового віку;
- значущості психологічних умов розвитку фізичного, психічного, соціального та духовного розвитку особистості в освітньому процесі;
- розвитку життєвих навичок і ключових умінь в освітньому процесі, серед яких критичне мислення і розв'язання проблем, емоційний інтелект, креативність, громадянськість, лідерство, спілкування і співпраця;
- психолого-педагогічних інструментів для планування, моніторингу, організації й оцінки заходів для створення безпечного освітнього середовища.

Уміння:

- створювати психологічно безпечний освітній простір;
- уживати превентивні заходи щодо булінгу;

- моделювати ситуації, що потребують критичного мислення й нестандартного розв'язання проблем, розвитку емоційного інтелекту, креативності, громадянськості, лідерства, спілкування та співпраці;
- працювати в команді з усіма учасниками освітнього процесу;
- добирати різні форми корекції та розвитку: відновні тілесні практики, елементи рухової терапії;
- надавати психосоціальну підтримку в кризових умовах/ситуаціях;
- здійснювати особистісну саморегуляцію емоційних станів і почуттів, розвивати психологічну стійкість/резильєнтність.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- дитиноцентризм;
- морально-етичні: самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
- готовність до змін, партнерства взаємодія з усіма учасниками освітнього процесу, гнучкість й адаптивність;
- розвиток професійної самосвідомості й рефлексія власної професійної діяльності.

1.6. Перелік компетентностей, що може набути та/або розвинути слухач за умови успішного засвоєння програми

- 1. Предметно-методична (A2)** – здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів (A2.1), здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей (A2.2), здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання здоров'я, безпеці та добробуту (A2.4), здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу (A2.6).
- 2. Здоров'язбережувальна (B2)** – здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу (B2.1); здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя (B2.3).
- 3. Психологічна (B1)** – здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів (B1.1).

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою за темою «Новий Державний стандарт базової середньої освіти. Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут». 5-6 класи НУШ»

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин
1.	Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	6
2.	Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	6
3.	Сучасні підходи до організації освітнього процесу	8
4.	Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	6
5.	Діагностико-аналітичний	4
	Разом за модулями (годин/кредитів)	30 год/1 кредит

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

за освітньою програмою за темою «Новий Державний стандарт базової середньої освіти. Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут». 5-6 класи НУШ»

Назва модуля (інваріантна складова)	№ те ми	Назви тем (варіативна складова)	Умовні позначення компетентнос тей, що розвиваються	Усього годин
I. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	1.1	Компетентнісний потенціал соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі нового Державного стандарту базової середньої освіти	A2.1, B2.3, Г1.1, Г3.1	2
	1.2	Інформаційно-комунікаційні технології щодо здоров'я, безпеки та добробуту	A3.1, A3.3, A3.3.31, A3.3.32	2
	1.3	Безпека особистості. Алгоритми дій у небезпечних ситуаціях різного походження	B2.2, B2.5	2
	Разом годин на модуль			6
II. Концептуал ьні засади оновлення змісту освітньої діяльності	2.1	Реалізація Концепції НУШ на рівні базової середньої освіти	B3.1	2
	2.2	Здоров'язбережувальна компетентність учителя інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут	A1, Г2.1, Г2.2	2
	2.3	Превентивне виховання як один із аспектів формування та розвитку особистості	A2.5	2
	Разом годин на модуль			6
III. Сучасні підходи до організації освітнього процесу	3.1	Модельні навчальні програми та підручники інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», порівняльний аналіз	A2.1, A2.2, A2.4, A.2.6, A2.7, Г1.2, Г2.2	2
	3.2	Особливості методики проведення уроку інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут». Лайфхаки для успішного уроку	A2.1, A2.4, A.2.6, A3.2, A3.3, Г1.2, Г2.2	2
	3.3	Особливості змісту та методики викладання розділу «Добробут»	A2.4.31, A2.4.32	2
	3.4	Роль цінностей у житті людини. Життєві та загальнолюдські цінності	ЗК.02, A2.7.31	2
	Разом годин на модуль			8
IV. Психолого- педагогічни й супровід освітнього процесу	4.1	Психологічні аспекти навчання курсу «Здоров'я, безпека та добробут»	B1.1, B1.1.31	2
	4.2	Емоційна грамотність та навички ефективної комунікації як результат набутих компетентностей та навчання	B2.1, B2.1.31, B2.1.32, B.2.2.31	2
	4.3	Як оцінювати без оцінок: дієві практики формувального оцінювання	A2.6, Г1.1, Г3.2, Г3.3	2
	Разом годин на модуль			6

V. Діагностико -аналітични й	5.1	Настановне заняття. Реєстрація слухачів		2
	5.2	Підсумкове тестування		2
	Разом годин на модуль			4
Усього (годин/кредитів):				30 годин / 1 кредит